

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 339. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515386119872/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- 49 *Viborg*: dvs. tugthuset i V. – *billigt*: rimeligt. – *krumme*: krogede. – *Spærer*: spær. – *Mose*: måske Høglid Mose ca. 7 km vest for Frederiks (se n.t.s. 50). – *Vælgunger*: gyngende grund med kilder under.
- 50 *hverre Syn*: fordrøje synet; om: gøglesyn. – *mærsmærte*: foromtalte. – *Enmer*: gløder. – *Kul*: forkullede rester. – *den tyske Kirke*: Frederiks Kirke, bygget 1766 for de tyske bønder indkaldt af Frederik V til opdyrkning af heden. – *et gammelt Sagn*: genfortalt af B. i *Oldsagn fra Heden* (1824) (SSk VI, 157). – *formaledede*: forbandede.
- 51 *Huling*: lavning. – *Eenstedgaarde*: udflyttergårde fra tiden for udskiftningen (se n.t.s. 34). – *Rydhaage*: herregård ca. 7 km øst for Struet. – *for en Fjels Skyld*: for en sikkerheds skyld.
- 52 *Sævegande*: beskyttelsesvagt. – *Camera clara*: apparat til tegning af genstande efter naturen. – *Beenhus(et)*: hus på kirkegården, hvor opgravede skeletter blev opbevarede.
- 53 *Bucephalus*: navnet på den makedonske konge Alexander den Stores (356-323 f.Kr.) stridshest. – *Phantasi* og *Morphesi*: personifikationer af fantasien og søvnen. – *en face*: forfra.
- 54 *Belzazar*: *hans Farve* (...): Dan. 5,6. B. var en babylonisk konge, for hvem profeten Daniel tydede en gådefuld skrift på væggen. – *meget mere*: tværtimod. – *havde* (...) *Troen ihænde*: havde fået syn for sagn; jf. den vantro Thomas, Joh. 20, 24-29.
- 55 *purificeret*: rensat. – *Materie*: emne. – *Inquisitorer*: forhørsdommere. – *skjødte om*: brod sig om. – *Fux*: rødbrun hest. – *Belle*: isabellafarvet (gullig-hvid) hest.
- 56 *Møjsken*: se n.t.s. 10. – *Gyngeskjeme(n)*: en ældre slags vugge- eller ryste-kertne.
- 57 *Entrez*: fr. kom ind. – *Peste*: fr. for pokket! – *echapperet*: se n.t.s. 24. – *Hærskole*: menstring af tropper.
- 58 *stod ved Hestfolkene*: var dragon. – *Comet*: officer af yngste grad i et rytterkompagni. – *Cuirassierne*: kavaleriet.
- 59 *Kroner*: 1 Krone = 4 mark (se n.t.s. 9). – *Vadfejsted*: ved Høglid; omtalt i VA (SSk XX, 235).
- 60 *Ungern*: En datidig krig i Ungarn med da. deltagelse er ej identificeret. – *Janitskare*: tyrkisk fodfolkskorps. – *Min Broder*: i 1730'erne ejedes Vestervig Kloster af en kornet Johan Moldrup og hans bror.
- 61 *Manden*: herremanden. – *dominere*: skælde ud. – *blunrer*: blusser op.
- 62 *Lyst afør aa mørk veaag!* (...) *et gammelt Eventyr*: Trylleformularen er kendt fra forskellige versioner af eventyrtypen *Den lille Sko* (nr. 47 i Sv. Grundtvig: *Katalog over Danmarks Folkeeventyr* (1861-1883). Udfyldt af Axel Oirik (1888ff)). En af dem, *Den røde Ko*, handler om en prinsesse (E. Tang Kristensen: *Eventyr fra Jylland* (1881), s. 38ff.). – *vel god*: for god. – *Pakke*: oppakning. – *Loths Histrie*: Før odelæggelsen af byerne Sodom og Gomorra bød Gud Lot at flygte med sin familie og advarede dem mod at se sig tilbage. Lots hustru trodsede advarslen og blev til en salt sø. 1. Mos. 19,26. – *fast*: hurtigt. – *hådede sig*: fik foden indviklet.